

Artuklu Humanities
Yıl 2024-Sayı 16 / Year 2024-Issue 16

Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship between Coronaphobia Levels and Preferences of Students Who Would Make University Preferences during the Covid-19 Pandemic

Mehmet Niyazi ŞAHİN
Uzman Sosyal Psikolog
Expert Social Psychologist

mehmetniyazisahin@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-3233-4964>

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/ Article Types: Araştırma Makalesi/ Research Article

Geliş Tarihi/ Received: 17 Nisan 2024 / 17 April 2024

Kabul Tarihi/ Accepted: 18 Temmuz 2024 / 18 July 2024

Yayın Tarihi/ Published: 31 Temmuz 2024 / 31 July 2024

Yayın Sezonu/ Pub Date Season: Temmuz / July

Atıf/ Cite as: Şahin, M. N. (2024). *Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Artuklu Humanities, 16, 76-102. DOI: [10.46628/itbhssj.1469720](https://doi.org/10.46628/itbhssj.1469720)

Şahin, M. N. (2024). *Investigation of the Relationship Between Coronaphobia Levels and Preferences of Students Who Would Make University Preferences During the Covid-19 Pandemic*. Artuklu Humanities, 16, 76-102. DOI: [10.46628/itbhssj.1469720](https://doi.org/10.46628/itbhssj.1469720)

İntihal/ Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi./ This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Yayıncı/ Published by: Mardin Artuklu Üniversitesi/ Mardin Artuklu University

Etik Beyan/ Ethical Statement: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur./ It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.

Bu makale "Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri İle Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

This article was produced from the master's thesis titled "Examining the Relationship Between Coronaphobia Levels and Preferences of Students Who Will Choose a University During the Covid-19 Pandemic" (Mehmet Niyazi Şahin).

Copyright&License/ Telif Hakkı&Lisans: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır./ Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi¹

Öz

Covid-19 pandemisi, tüm dünyayı etkilediği gibi eğitim sistemini de derinden etkilemiştir. Bu süreçte üniversite tercihi yapacak öğrenciler, virüsün bulaşma riski, eğitimde yaşanacak kesintiler ve geleceğe dair belirsizlikler gibi birçok endişeyle karşı karşıya kalmışlardır. Bu endişeler, koronafobi olarak adlandırılan aşırı ve mantıksız korku şeklinde tezahür edebilmektedir. Bu araştırma, Covid-19 pandemi sürecinde üniversite tercihi yapacak öğrencilerin koronafobi düzeylerini belirlemeyi ve koronafobinin üniversite tercihlerine etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler "Google Anket" aracılığıyla çevrimiçi olarak toplanmış ve 451 katılımcıya ulaşılmıştır. Elde edilen verilerde her bir sorunun cevaplanması gerekli kılındığından veri setinde kayıp veri olmadığı görülmüştür. Analizler gerçekleştirilmeden önce uç değerlere ve normallik varsayımlarına bakılmıştır. Ölçeklere ilişkin çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) değerleri ilgili referans değer aralığında olduğundan ölçüklerin normal dağılım gösterdiği ve parametrik analize uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmamızda hipotezleri test etmek amacıyla Bağımsız T Testi, Pearson Korelasyon Analizi ve Regresyon Analizi kullanılmıştır. Araştırmamızın bulgularında öğrencilerin koronafobik düşüncelere sahip olduğu, Covid-19 pandemi süreci sağlık kaygıları ve pandemi korku puanlarının orta düzeyde olduğu, erkek öğrencilerin koronavirüs korkularının kadın öğrencilere göre daha fazla olduğu ve 18-25 yaş grubunda yer alan öğrencilerin diğer gruplara göre daha fazla koronavirüs korkusuna sahip olduğu görülmüştür. Araştırmada bağımsız değişken koronafobi toplam puanı ve bağımlı değişkenler üniversite tercih ölçeği alt boyutları arasındaki ilişki basit doğrusal regresyon analizi ile test edilmiştir. Üniversite tercihi alt boyutlarından bilgilendirme ve üniversitede eğitim alan öğrenciler alt boyutları dışında koronafobinin, üniversite tercih ölçeği alt boyutlarının anlamlı ve pozitif yönde yordayıcısı olduğu bulgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: pandemi, covid-19, koronafobi, psikoloji, eğitim psikolojisi

¹ Bu makale "Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tezinden üretilmiştir. This article was produced from the master's thesis titled "Examining the Relationship Between Coronaphobia Levels and Preferences of Students Who Will Choose a University During the Covid-19 Pandemic".

Investigation of the Relationship Between Coronaphobia Levels and Preferences of Students Who Would Make University Preferences During the Covid-19 Pandemic

Abstract

The Covid-19 pandemic has deeply affected the education system as it has affected the whole world. In this process, students who would make university choices have faced many concerns such as the risk of infection, interruptions in education and uncertainties about the future. These concerns can manifest as excessive and irrational fear called coronaphobia. This study aims to determine the coronaphobia levels of students who would make university preferences during the Covid-19 pandemic and to examine the effect of coronaphobia on university preferences. Relational survey model was used in the study. Data were collected online via "Google Survey" and 451 participants were reached. Since it was necessary to answer each question in the data obtained, it was seen that there was no missing data in the data set. Outliers and normality assumptions were examined before conducting the analyses. Since the skewness and kurtosis values of the scales were within the relevant reference value range, it was concluded that the scales were normally distributed and suitable for parametric analysis. In our research, Independent T Test, Pearson Correlation Analysis and Regression Analysis were used to test the hypotheses. In the findings of our study, it was observed that students had coronaphobic thoughts, Covid-19 pandemic process health concerns and pandemic fear scores were at a moderate level, male students had more fear of coronavirus than female students, and students in the 18-25 age group had more fear of coronavirus than other groups. In the study, the relationship between the independent variable coronaphobia total score and the dependent variables university preference scale sub-dimensions was tested with simple linear regression analysis. It was found that coronaphobia was a significant and positive predictor of the sub-dimensions of the university preference scale, except for the sub-dimensions of information and students studying at the university.

Keywords: pandemic, covid-19, coronaphobia, psychology, educational psychology

Giriş

Mart 2019'da ortaya çıkan Covid-19 virüsü, kısa sürede tüm dünyaya yayılarak Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel pandemi olarak ilan edilmiştir. Bu pandemi, ülkeleri çeşitli kısıtlamalar ve karantina önlemleri almaya zorlamıştır. Bu süreç, özellikle üniversite tercihi yapacak öğrenciler üzerinde önemli bir etki bırakmıştır. Pandemi kaynaklı kısıtlamalar, eğitimde fırsat eşitliğini bozmuş ve öğrencilerin tercihlerini etkilemiştir. Üniversite tercihi, öğrencilerin gelecekleri üzerinde büyük bir etkiye sahiptir ve bu süreçte çeşitli faktörler rol oynamaktadır. Covid-19 salgınıyla birlikte ortaya çıkan “koronafobi” ise öğrencilerin tercihlerini etkileyen önemli bir faktör hâline gelmiştir. Koronafobi, pandemi kaynaklı endişe ve korkuların bir sonucu olarak tanımlanabilir. Öğrencilerin üniversite tercihlerini etkileyen faktörler arasında kurumun bulunduğu şehir, mezuniyet sonrası iş imkânları, ücret ve burs olanakları gibi unsurlar önemli yer tutmaktadır. Bununla birlikte, koronafobinin öğrencilerin tercihlerini nasıl etkilediği ve bu etkinin sosyo-demografik faktörlere göre nasıl değiştiği incelenmelidir. Literatürde yapılan çalışmalar, pandeminin öğrenciler üzerindeki psikolojik etkilerini ve koronafobinin tercihler üzerindeki rolünü vurgulamaktadır. Bu nedenle, bu araştırma, öğrencilerin yükseköğretim kurumu tercihlerini etkileyen temel faktörleri ve Covid-19 salgınının bu faktörleri nasıl etkilediğini anlamayı amaçlamaktadır.

Pandemi Kavramı ve Tarihten Günümüze Pandemiler

2019'da ortaya çıkan Covid-19 pandemisi, literatürde genellikle “herhangi bir bölgede ortaya çıkan veya tüm dünya üzerine yayılan salgın hastalıkların genel adı” olarak tanımlanmaktadır (Parıldar, 2020). Pandemi, veba ve salgın kavramları arasında belirgin farklar bulunmaktadır ve sıklıkla karıştırılmaktadır (Epidemiology ve Biostatistics, 2012). Antik Yunan döneminde sağlık alanında yaşanan gelişmeler, günümüzde kullanılan birçok kavramın ortaya çıkmasına katkı sağlamıştır. Mikroskopun icadıyla birlikte, daha önce keşfedilmemiş canlı türlerinin (mikrop, virüs, bakteri) görülmesi, tıp alanında büyük bir ilerlemenin önünü açmıştır. Pasteur ve Koch gibi bilim insanlarının çalışmaları, mikropların ve hastalıkların tanımlanmasında önemli bir rol oynamıştır (Finer, 2003). İnsanlık tarihi boyunca çeşitli hastalıklara maruz kaldığı ve bazılarının salgın boyutuna ulaştığı bilinmektedir. Tarihte kayıtlara geçen ilk pandemi, Kara Veba veya Kara Ölüm olarak bilinmektedir ve büyük kayıplara neden olan salgınlardır. Günümüze kadar birçok epidemik ve pandemik hastalık kaydedilmiştir, bunlar arasında kolera, tüberküloz, influenza ve HIV-AIDS gibi küresel hastalıklar bulunmaktadır (Çalışkan, 2020). Hâlen devam etmekte olan Covid-19 pandemisi, Dünya Sağlık Örgütü tarafından yüzyılın pandemisi olarak ilan edilmiştir. Üstelik global çapta etkisini sürdürmektedir.

Koronavirüs ve Koronafobi

31 Aralık 2019'da Wuhan Belediye Sağlık ve Sağlık Hizmetleri Komitesi 8 Aralık'ta başlayan semptomları olan 27 menşei bilinmeyen pnömoni vakasını bildirdi. Wuhan şehrinde, kabuklu deniz ürünleri, balık ve canlı hayvanlarla pazarda yaygın olarak maruz kalınan 7 ciddi vaka tespit edildi (Wuhan Municipal Health Commission, 2019). 7 Ocak 2020'de, Çinli yetkililer, salgına neden olan virüsün geçici olarak “yeni koronavirüs”, 2019-nCoV olarak adlandırılan Coronaviridae ailesinden yeni bir virüs türü olduğunu tespit etti. 30 Ocak 2020'de Dünya Sağlık Örgütü, salgını Uluslararası Acil Durum ilan etti (Sağlık, 2020). 11 Şubat 2020'de WHO, SARS-CoV-2 ve COVID-19 (SARS-CoV-2 ve Covid-19) adını verdi (WHO, 2020). 12 Şubat'a kadar Çin'de 45 binden fazla vaka teşhis edilmiş, 33 bin vaka Hubei eyaletinde kümelenmişken, Çin dışında 450'den fazla vaka bildirilmiştir (National Health Commission Of The People's Republic of China, 2020). Koronavirüs hastalığı (Covid-19) pandemisi, şehirlerarası ve uluslararası

kısıtlamalara yol açmıştır. Bu kısıtlamalar arasında zorunlu karantina uygulamaları, seyahat kısıtlamaları, sosyal mesafe önlemleri, acil olmayan tıbbi bakım kısıtlamaları, belirli işletmelerin zorunlu kapatılması, spor etkinliklerinin ertelenmesi, uzaktan eğitim gibi önlemler bulunmaktadır (Çalışkan, 2020).

Koronavirüs salgını alınan önleyici tedbirlere rağmen, hastalığın yayılması devam etmekte ve küresel çapta toplum sağlığı krizi oluşturmaktadır (Sağlık, 2020; Acar, 2020). Bu salgının insan sağlığına olan ciddi etkilerinin yanı sıra ekonomik, sosyal ve psikolojik etkileri de vardır (Wang ve ark., 2021). Covid-19 salgını, bireyler arasında korku, kaygı, panik ve depresyon gibi belirtileri artırmıştır (Yıldırım ve ark., 2021). Virüsten etkilenen bireylerde duygusal sıkıntılar ve psikolojik semptomlar görülmektedir (Brooks ve ark., 2020; Gualano ve ark., 2020). Ayrıca, Covid-19 ile ilişkili depresyon, anksiyete ve strese küresel artışlar yaşanmıştır (Xiong ve ark., 2020). Koronafobi, Covid-19 ile ilgili korku faktörlerine odaklanan birçok araştırmada ele alınmıştır (Arora ve ark., 2020). Bu kavram, milyonlarca insanı etkileyen bir psikolojik etmen olarak ortaya çıkmaktadır (Arora ve ark., 2020). Koronafobi, bireylerin enfekte olma korkusunun aşırı derecede tetiklenmesi ve vücudun bu korkuya verdiği tepki olarak tanımlanmaktadır (Arora ve ark., 2020). Fizyolojik, bilişsel ve davranışsal belirtiler olmak üzere üç ana gruba ayrılır (Arora ve ark., 2020). Fizyolojik belirtiler arasında endişe, titreme, kalp çarpıntısı, iştahsızlık, nefes almada güçlük ve uyku bozuklukları bulunmaktadır (Wang ve ark., 2021). Bilişsel belirtiler arasında iş kaygısı, ölüm korkusu, aile üyelerine bulaştırma korkusu gibi düşünceler yer almaktadır (Chakraborty ve Chatterjee, 2020). Davranışsal belirtiler arasında topluluklardan kaçınma, virüs dışı güvence arama ve hijyen uygulamalarında aşırıya kaçma gibi davranışlar bulunmaktadır (Tanner, 2020). Koronavirüs etkileri sosyo-demografik açıdan da incelenmiştir. Bu etkiler, özellikle genç nüfus üzerinde daha fazla görülmüştür, özellikle de kariyer planlaması yapacak olan üniversite öğrencileri üzerinde belirsizlik ve endişe yaratmıştır (Odriozola-González ve ark., 2020; Şingir ve ark., 2021; Wathlet ve ark., 2020). Ayrıca, sosyo-demografik faktörlerin koronafobi düzeyine etkileri de araştırılmıştır (Sarıkaya ve Khorshid, 2009).

• Yöntem

Araştırmada ilişkisel tarama modeli tercih edilmiştir. Bu model, araştırma evreninden seçilen örneklem üzerinde yapılan analizlerle evrenin nicel olarak tanımlanmasını sağlar (Cresswell, 2012). İlişkisel tarama modeli, araştırmalarda iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkinin belirlenmesini amaçlamaktadır.

• Araştırmanın Hipotezi

Bu araştırmanın ana hipotezi “Koronafobi Üniversite Tercih Sürecinde Öğrencilerin Tercihlerini Etkiler” hipotezi belirlenmiştir. Bu hipotez, cinsiyet, yaş, gelir durumu, üniversite tercih faktörleri ve koronafobi arasındaki ilişkileri test etmeyi amaçlar. Alanyazında yapılan araştırmalardan elde edilen bulgulara dayanarak aşağıdaki hipotezler oluşturulmuştur:

H1: Erkeklerde koronafobi düzeyleri kadınlara kıyasla daha yüksektir,

H2: Tercih yapacak öğrencilerde yaş ilerledikçe koronafobi düzeyleri düşer,

H3: Alt gelir grubunda bulunan öğrencilerin koronafobi ölçeğinden aldıkları puanlar, orta-üzeri gelir grubundakilere göre daha yüksektir,

H4: Üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından iş olanakları ve eğitim maliyeti, erkek öğrencilerin tercihlerini etkilemede kadın öğrencilere kıyasla daha yüksektir,

H5: 18-25 yaş arası öğrencilerin üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanlar, diğer yaş grubundakilerden daha yüksektir,

H6: Alt gelir grubunda bulunan öğrencilerin üniversite tercih ölçeği tüm alt boyutlarından aldıkları puanlar, orta-üzeri gelir grubundakilere kıyasla daha yüksektir,

H7: Öğrencilerin koronafobi düzeyleri ve üniversite tercih ölçeği tüm alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı ilişki bulunur,

H8: Öğrencilerin koronafobi düzeyleri, üniversite tercih ölçeği tüm alt boyutlarını pozitif yönde anlamlı şekilde yordar,

• Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Covid-19 pandemisi sürecinde üniversite tercihi yapacak tüm öğrenciler oluşturmaktadır. Ancak tüm öğrencilere ulaşmak zaman ve mali açıdan uygun olmadığından, örneklem seçimi kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Kolayda örnekleme, araştırmacının kendi yargılarına dayanarak ana kütle içinden seçim yapmasıyla gerçekleşen tesadüfi olmayan bir örnekleme yöntemidir. Bu yöntem, verilerin ana kütlede en kolay, hızlı ve ekonomik şekilde toplanmasını sağlar (Malhotra, 2004; Aaker ve ark., 2007; Zikmund, 1997). Araştırmanın örneklemini oluşturan 451 üniversite tercihi yapacak öğrenci, “Google Anket” üzerinden katılım sağlayan öğrencilerden seçilmiştir.

• Araştırmanın Verileri

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak çevrim içi anket kullanılacaktır. Anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde üniversite tercihi yapacak öğrencilerin sosyodemografik özellikleri, ikinci bölümde üniversite tercihlerine etki eden faktörler, üçüncü bölümde ise koronafobi ölçeği bulunmaktadır. Sosyo-demografik özellikler haricindeki değişkenler anket formunda 5’li Likert ölçeği kullanılarak sorulmuştur. Sosyo-demografik özellikler; cinsiyet, yaş, gelir durumu, mezun olunan okul şeklinde sıralanmaktadır. Kullanılan ölçekler eklerde sunulmuştur.

• Ölçekler

• Üniversite Tercih Etme Ölçeği

Apaydın ve Seçkin-Kapucu (2017) tarafından geliştirilen Üniversite Tercih Etme ölçeği, 5’li Likert tipinde (5=Çok etkili...1=Hiç etkili değil) derecelendirmiştir. Ölçek üniversite hakkında bilgilendirilme (5 madde), iş olanakları (4 madde), coğrafi konum (5 madde), üniversitenin sunmuş olduğu maddi olanaklar (4 madde), yakın tanıdıklar (4 madde), eğitimin maliyeti (3 madde), üniversitede eğitim alan öğrenciler (3 madde) ve lise eğitiminin etkisi (3 madde) olmak üzere 8 alt boyut ve 31 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geneline ($\alpha = .90$) ve sırasıyla alt boyutlarına ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları .77, .85, .78, .75, .71, .77, .78 ve .64’tür. Bu araştırmada ise Üniversite Tercih Etme ölçeğinin geneline ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ($\alpha = .91$) ve sırasıyla alt boyutlarına ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları .85, .89, .78, .89, .74, .82, .85 ve .46’dır. Bu araştırmada ölçeğin lise etkisi alt boyutuna ilişkin hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı düşük olsa da ölçeğin hem orijinal hâlinde hem de bu çalışmada hesaplanan katsayıları ≥ 0.9 mükemmel ve $0.7 \leq \alpha < 0.9$ iyi düzeyde olduğu görülmektedir (George ve Mallery, 2010).

• Koronafobi Ölçeği

Arpacı ve arkadaşları (2020) tarafından yetişkinler için geliştirilen Koronafobi ölçeği; psikolojik (6 madde), psiko-somatik (5 madde), ekonomik (4 madde) ve sosyal (5 madde) olmak üzere 4 alt boyut ve 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki maddeler Kesinlikle Katılmıyorum = 1, Kısmen Katılmıyorum = 2, Kararsızım = 3, Kısmen Katılıyorum = 4 ve Kesinlikle Katılıyorum = 5 olmak üzere 5'li likert tipinde puanlanmıştır. Ölçekte herhangi bir ters yönde puanlanan bir madde yer almayıp ölçekten alınabilecek en düşük puan 20; en yüksek puan ise 100'dür. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları psikolojik ($\alpha = .88$), psiko-somatik ($\alpha = .90$), ekonomik ($\alpha = .88$) ve sosyal ($\alpha = .85$) şeklindedir. Bu çalışmada ise Koronafobi ölçeği alt boyutlarına ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları psikolojik ($\alpha = .88$), psiko-somatik ($\alpha = .87$), ekonomik ($\alpha = .89$) ve sosyal ($\alpha = .91$) olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin hem orijinal hâlinde hem de bu araştırmada hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları ≥ 0.9 mükemmel ve $0.7 \leq \alpha < 0.9$ iyi düzeydedir (George ve Mallery, 2010).

• BULGULAR

Araştırma grubunun seçiminde, tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir (Ural ve Kılıç, 2011). Bu yöntem, araştırmacının örnekleme belirlerken kolaylıkla ulaşabileceği ve toplayabileceği katılımcıları seçmesine dayanır.

Tablo 1: Sosyo-demografik özellikleri dağılımı

Değişken	Kategori	f	%
Cinsiyet	1. Kadın	240	53.2
	2. Erkek	211	46.8
Eğitim durumu	1. Açık lise	54	12.0
	2. Lise	283	62.7
	3. Üniversite	114	25.3
Gelir durumu	1. 4500-5500 TL	361	80.0
	2. 5501-7500 TL	31	6.9
	3. 7501 TL ve üstü	59	13.1
Yaş aralığı	1. 18-25	339	75.2
	2. 26-30	44	9.8
	3. 31-35	33	7.3
	4. 40 ve üstü	35	7.8

Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu, Koronafobi ölçeği ve Üniversite Tercih Etme ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Kişisel Bilgi Formu, araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet, eğitim durumu, gelir durumu ve yaş aralıklarına ilişkin değişkenleri içermektedir.

2: Ölçeklerin toplam ve alt boyutları normallik analizi bulguları

	Min.	Max.	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık	Basıklık
KFÖ-Psk.	20,00	100,00	69,3016	19,64816	-0,960	0,005
KFÖ-PskS	20,00	100,00	43,1486	17,15764	0,529	0,383
KFÖ-Eko.	20,00	100,00	52,3060	20,78203	-0,008	-0,959
KFÖ-Sos.	20,00	100,00	67,8758	23,03047	-0,781	-0,700
KFÖ Top.	20,00	100,00	59,0089	18,05928	-0,604	-0,535
ÜTEÖ-Bilg.	1,00	5,00	2,1016	0,99066	1,094	0,538
ÜTEÖ-İş.	1,00	5,00	3,6508	1,13002	-0,828	-0,062
ÜTEÖ-Coğ.	1,00	5,00	3,6231	0,91253	-0,875	0,891
ÜTEÖ-Mad.	1,00	5,00	3,1951	1,25340	-0,069	-1,046
ÜTEÖ-Yak.	1,00	5,00	2,5094	0,95731	0,101	-0,303
ÜTEÖ-Eğt.	1,00	5,00	3,9749	1,14239	-1,245	0,564
ÜTEÖ-Ünv.	1,00	5,00	2,1523	1,10464	1,050	0,147
ÜTEÖ-Lis.	1,00	5,00	2,4472	0,95315	0,728	0,089
ÜTEÖ Top.	1,00	5,00	2,9602	0,68645	-0,322	1,130

N: 451, KFÖ: Koronafobi Ölçeği, Psk: Psikolojik, PskS: Psiko-somatik, Eko: Ekonomik, Sos: Sosyal, ÜTEÖ: Üniversite Tercih Etme Ölçeği, Bilg: Bilgilendirme, İş: İş Olanakları, Coğ: Coğrafi Konum, Mad: Maddi Olanak, Yak: Yakın Tanıdık, Eğt: Eğitim Maliyeti, Ün: Üniversite Öğrencisi, Lis: Lise Etkisi.

Normallik varsayımı için ölçeklerin hem toplam puanlarına hem de alt boyutlarına ilişkin çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) katsayı değerlerine bakılmıştır. Koronafobi ölçeği geneli (çarpıklık = -.60; basıklık = -.54) ile ölçeğin alt boyutlarından psikolojik (çarpıklık = -.96; basıklık = .01), psiko-somatik (çarpıklık = .53; basıklık = .38), ekonomik (çarpıklık = -.01; basıklık = -.96) ve sosyal (çarpıklık = -.78; basıklık = -.70) olarak hesaplanmıştır. Üniversite Tercih ölçeği geneli (çarpıklık = -.32; basıklık = 1.13) ile alt boyutlarından bilgilendirme (çarpıklık = 1.09; basıklık = .54), iş olanağı (çarpıklık = -.83; basıklık = -.06), coğrafi konum (çarpıklık = -.88; basıklık = .89), maddi olanak (çarpıklık = -.07; basıklık = -1.05), yakın tanıdık (çarpıklık = .10; basıklık = -.30), eğitim maliyeti (çarpıklık = -1.25; basıklık = .56), üniversite öğrencisi (çarpıklık = 1.05; basıklık = .15) ve lise etkisi (çarpıklık = -.32; basıklık = 1.13) olarak hesaplanmıştır. Bu değerler, Tabachnick & Fidell'in (2012) normallik için önermiş olduğu +1.5, -1.5 ölçüt değerleri arasında olması dolayısıyla analizlerde parametrik testlerin yapılmasına karar verilmiştir.

Koronafobi ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutlarından (psikolojik, psiko-somatik, ekonomik ve sosyal faktör) alınan ortalama puanların öğrencilerin cinsiyetlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır? problemine yanıt bulmak için bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 3.'te sunulmuştur.

Tablo 3: Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Gruplar İçin t-Testi Analizi Sonuçları

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p	d
KFÖ- Psk.	Kadın	240	3.29	1.04	449	4.14	.00	.39
	Erkek	211	3.67	.87				
KFÖ- PskS	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p	d
	Kadın	240	2.08	.93	449	2.16	.03	.20
	Erkek	211	2.25	.75				
KFÖ- Eko.	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p	d
	Kadın	240	2.50	1.13	449	2.64	.00	.24
	Erkek	211	2.75	.92				
KFÖ- Sos.	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p	d
	Kadın	240	3.12	1.17	449	5.49	.00	.52
	Erkek	211	3.70	1.05				
KFÖ Top.	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p	d
	Kadın	240	2.29	.96	449	4.22	.00	.40
	Erkek	211	3.14	.79				

N: 451, KFÖ: Koronafobi Ölçeği, Psk: Psikolojik, PskS: Psiko-somatik, Eko: Ekonomik, Sos: Sosyal

Tablo 3’de sunulan bulgulara göre, öğrencilerin Koronafobi ölçeği geneli ile psikolojik, psiko-somatik, ekonomik ve sosyal alt boyutlarından aldıkları puanların cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı görülmektedir. Elde edilen puanlar incelendiğinde hem ölçeğin genelinde hem de psikolojik, psiko-somatik, ekonomik ve sosyal alt boyutlarında erkek öğrenciler lehine daha yüksek puanlar alındığı belirlenmiştir. Örneğin, ölçeğin genelinde kadınların puan ortalaması ($\bar{X} = 55.71$) erkeklerin puan ortalamasından ($\bar{X} = 62.76$) düşüktür. Cinsiyet değişkeninin ölçeğin psiko-somatik ve ekonomik alt boyutları üzerinde küçük etkisi olduğu, ancak ölçeğin geneli ile psikolojik ve sosyal alt boyutlarında orta düzeyde etki gücüne sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bu bulgular, erkeklerin koronavirüs korkularının kadınlara göre daha yüksek olduğunu işaret etmektedir. H1:“Erkeklerde Koronafobi düzeyleri kadınlara kıyasla daha yüksek olacaktır” hipotezi desteklenmektedir. H2’ye yanıt bulmak için tek yönlü varyans (ANOVA) analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 4’te sunulmuştur.

Koronafobi ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutlarından (psikolojik, psiko-somatik, ekonomik ve sosyal faktör) alınan ortalama puanların öğrencilerin yaş düzeylerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır? problemine yanıt bulmak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi Sonuçları

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η^2
KFÖ-Psk.	1	339	3.64	.86	Gruplararası	46.70	3	15.57	17.94	.00	.11
	2	44	3.18	1.04	Gruplar içi	387.76	447	.87			
	3	33	2.78	1.00	Toplam	434.46	450				
	4	35	2.77	1.32							
KFÖ-PskS.	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η^2
	1	339	2.26	.79	Gruplararası	14.99	3	4.99	7.06	.00	.05
	2	44	1.94	.98	Gruplar içi	316.19	447	.71			
	3	33	1.75	.85	Toplam	331.18	450				
KFÖ-Eko.	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η^2
	1	339	2.77	.98	Gruplararası	33.29	3	11.09	10.96	.00	.07
	2	44	2.19	1.13	Gruplar içi	452.59	447	1.14			
	3	33	2.01	.86	Toplam	485.88	450				
KFÖ-Sos.	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η^2
	1	339	3.64	1.04	Gruplararası	85.92	3	28.64	25.07	.00	.14
	2	44	2.82	1.18	Gruplar içi	510.78	447	1.14			
	3	33	2.53	1.06	Toplam	596.70	450				
KFÖ-Top.	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η^2
	1	339	3.12	.81	Gruplararası	41.61	3	13.87	19.06	.00	.11
	2	44	2.58	.96	Gruplar içi	325.29	447	.73			
	3	33	2.30	.86	Toplam	366.91	450				
4	35	2.37	1.09								

N: 451, KFÖ: Koronafobi Ölçeği, Psk: Psikolojik, PskS: Psiko-somatik, Eko: Ekonomik, Sos: Sosyal, Not: 1 = 18-25 yaş; 2 = 26-30 yaş; 3 = 31-35 yaş; 4 = 40 yaş ve üstü, $\bar{X}$: Aritmetik Ortalama Ss: Standart Sapma Sd: Serbestlik Derecesi KT: Kareler Toplamı KO: Kareler Ortalaması F: ANOVA p: anlamlılık düzeyi η^2 : Etki kare

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin Koronafobi ölçeği geneli ($F_{(3-450)} = 19.06$; $p < .05$) ile ölçeğin psikolojik ($F_{(3-450)} = 17.94$; $p < .05$) psiko-somatik ($F_{(3-450)} = 7.06$; $p < .05$) ekonomik ($F_{(3-450)} = 10.96$; $p < .05$) ve sosyal ($F_{(3-450)} = 25.07$; $p < .05$) alt boyutlarından aldıkları puanların yaş düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmaktadır. Bu bulgu, üniversite tercih etme yaş aralığı olarak kabul edilen (YÖK, 2023) 18-25 yaş grubunda yer alan katılımcıların diğer gruplara nazaran daha fazla koronavirüs korkusuna sahip olduğu ortaya koymaktadır. Başka bir ifadeyle yaş ilerledikçe koronavirüs korkusunun azaldığı ortaya çıkmıştır. Yaş düzeyi ölçeğin genelinde ve psikolojik alt boyutunda orta düzeyde etkiye ($\eta^2 = .11$), psiko-somatik ve ekonomik alt boyutlarında küçük etkiye ($\eta^2 = .05$; $\eta^2 = .07$) ve son olarak sosyal alt boyutunda ise geniş etkiye sahiptir ($\eta^2 = .14$). Bununla birlikte H2: Tercih yapacak öğrencilerde yaş ilerledikçe koronafobi düzeyleri düşecektir hipotezi desteklenmektedir.

Koronafobi ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutlarından (psikolojik, psiko-somatik, ekonomik ve sosyal faktör) alınan ortalama puanların öğrencilerin gelir durumlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır? problemine yanıt bulmak için bağımsız gruplar için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Tablo 5: Gelir Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi Sonuçları

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η^2
KFÖ-Psk.	1	361	3.62	.89	Gruplararası	45.58	2	22.79	26.26	.00	.06
	2	31	2.89	1.08	Gruplar içi	388.87	448	.87			
	3	59	2.80	1.11	Toplam	434.46	450				
KFÖ-PskS.	1	361	2.26	.81	Gruplararası	18.80	2	9.40	13.48	.00	.02
	2	31	1.72	.98	Gruplar içi	312.38	448	.70			
	3	59	1.76	.90	Toplam	331.18	450				
KFÖ-Eko.	1	361	2.75	.99	Gruplararası	34.24	2	17.20	16.98	.00	.03
	2	31	2.10	1.08	Gruplar içi	451.64	448				
	3	59	2.05	1.01	Toplam	485.88	450				
KFÖ-Sos.	1	361	3.60	1.06	Gruplararası	71.60	2	35.80	30.54	.00	.08
	2	31	2.68	1.24	Gruplar içi	525.11	448				
	3	59	2.55	1.12	Toplam	596.70	450				
KFÖ-Top.	1	361	3.10	.82	Gruplararası	40.83	2	20.42	28.05	.00	.06
	2	31	2.39	1.00	Gruplar içi	326.07	448	.73			
	3	59	2.33	.95	Toplam	366.90	450				

N: 451, KFÖ: Koronafobi Ölçeği, Psk: Psikolojik, PskS: Psiko-somatik, Eko: Ekonomik, Sos: Sosyal, Not: 1 = 4500-5500 TL; 2 = 5501-7500 TL; 3 = 7501 TL ve üstü $\bar{X}$: Aritmetik Ortalama Ss: Standart Sapma Sd: Serbestlik Derecesi KT: Kareler Toplamı KO: Kareler Ortalaması F: ANOVA p: anlamlılık düzeyi η^2 : Etki kare

Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin Koronafobi ölçeği geneli ($F_{(2-450)} = 28.05$; $p < .05$) ile ölçeğin psikolojik ($F_{(2-450)} = 26.26$; $p < .05$) psiko-somatik ($F_{(2-450)} = 13.48$; $p < .05$) ekonomik ($F_{(2-450)} = 16.98$; $p < .05$) ve sosyal ($F_{(2-450)} = 30.54$; $p < .05$) alt boyutlarından aldıkları puanların gelir durumuna göre istatistiki olarak anlamlı şekilde farklılaşmaktadır. Bu bulgu, 4500-5500 TL gelir grubunda yer alan katılımcıların diğer gruplara nazaran daha fazla koronavirüs korkusuna sahip olduğu şeklinde yorumlanabilir. Gelir durumu artıkça koronavirüs korkusunun azaldığı söylenebilir. Bununla birlikte H3: “Alt gelir grubunda bulunan öğrencilerin orta-üzeri gelir grubunda bulunan öğrencilere göre koronafobi ölçeğinden aldıkları puanlar daha yüksek olacaktır” hipotezi desteklenmektedir. Dahası, gelir düzeyi ölçeğin genelinde, psikolojik ve sosyal alt boyutunda orta düzeyde etkiye ($\eta^2 = .06$; $\eta^2 = .06$; $\eta^2 = .08$), psiko-somatik ve ekonomik alt boyutlarında küçük etkiye sahiptir ($\eta^2 = .02$; $\eta^2 = .03$).

Üniversite tercih ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutlarından (üniversite hakkında bilgilendirilme, iş olanakları, coğrafi konum, üniversitenin sunmuş olduğu maddi olanaklar, yakın tanıdıklar, eğitimin maliyeti, üniversitede eğitim alan öğrenciler ve lise eğitiminin etkisi) alınan ortalama puanların cinsiyetlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır? problemine yanıt bulmak için bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7: Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Gruplar İçin t-Testi Analizi Sonuçları

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p	d
ÜTEÖ-Bilg.	Kadın	240	2.13	1.09	449	.57	.57	-
	Erkek	211	2.07	.86				
ÜTEÖ-İş.	Kadın	240	3.38	1.18	449	5.72	.00	.54
	Erkek	211	3.96	.98				
ÜTEÖ-Coğ.	Kadın	240	3.49	.99	449	3.34	.00	.32
	Erkek	211	3.77	.78				
ÜTEÖ-Mad.	Kadın	240	2.85	1.11	449	6.56	.00	.62
	Erkek	211	3.59	1.18				
ÜTEÖ-Yak.	Kadın	240	2.50	1.04	449	.08	.94	-
	Erkek	211	2.51	.86				
ÜTEÖ-Eğt.	Kadın	240	3.71	1.23	449	5.24	.00	.49
	Erkek	211	4.27	.95				
ÜTEÖ-Ünv.	Kadın	240	2.31	1.16	449	3.29	.00	.31
	Erkek	211	1.97	1.01				
ÜTEÖ-Lis.	Kadın	240	2.55	1.05	449	2.39	.02	.23
	Erkek	211	2.33	.82				
ÜTEÖ-Top.	Kadın	240	2.86	.78	449	3.27	.00	.31
	Erkek	211	3.07	.55				

N: 451, ÜTEÖ: Üniversite Tercih Etme Ölçeği, Bilg: Bilgilendirme, İş: İş Olanağı, Coğ: Coğrafi Konum, Mad: Maddi Olanak, Yak: Yakın Tanıdık, Eğt: Eğitim Maliyeti, Ünv: Üniversite Öğrencisi, Lis: Lise Etkisi, $\bar{X}$: Aritmetik Ortalama Ss: Standart Sapma Sd: Serbestlik Derecesi t: t-testi p: anlamlılık düzeyi d: Cohen's d

Tablo 7 incelendiğinde, öğrencilerin Üniversite Tercih ölçeği bilgilendirilme ($t_{(449)} = .57$; $p > .05$) ve yakın tanıdık ($t_{(449)} = .08$; $p > .05$) alt boyutlarından aldıkları puanların cinsiyete göre istatistiki olarak anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır. Bu boyutlar açısından öğrencilerin üniversite tercih ölçeği puanlarının benzer olduğu görülmektedir. Ancak ölçeğin iş olanağı ($t_{(449)} = 5.72$; $p < .05$), coğrafi konum ($t_{(449)} = 3.34$; $p < .05$), maddi olanak ($t_{(449)} = 6.56$; $p < .05$), eğitim maliyeti ($t_{(449)} = 5.24$; $p < .05$), üniversite öğrencisi ($t_{(449)} = 3.29$; $p < .05$) ve lise etkisi ($t_{(449)} = 2.39$; $p < .05$) alt boyutlarındaki faktörlerden aldıkları puanlar cinsiyete göre istatistiki olarak anlamlı şekilde farklılık göstermektedir. Bununla birlikte H4: “Üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından üniversitenin mezuniyet sonrası sunmuş olduğu iş olanakları ile eğitim maliyeti, erkek öğrencilerin üniversite tercihlerini etkilemede kadın öğrencilere kıyasla daha yüksek olacaktır” hipotezi desteklenmektedir.

Üniversite tercih ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutlarından (üniversite hakkında bilgilendirilme, iş olanakları, coğrafi konum, üniversitenin sunmuş olduğu maddi olanaklar, yakın tanıdıklar, eğitimin maliyeti, üniversitede eğitim alan öğrenciler ve lise eğitiminin etkisi) alınan ortalama puanların yaş düzeylerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır? problemine yanıt bulmak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular

Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8: Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi Sonuçları

	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
ÜTEÖ-Bilg.	1	339	2.06	.89	Gruplararası	11.95	3	3.98	4.14	.0	.03
	2	44	2.30	1.14	Gruplar içi	429.68	447	.96			
	3	33	1.82	1.07	Toplam	441.63	450				
	4	35	2.55	1.37							
ÜTEÖ-İş.	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
	1	339	3.87	.96	Gruplararası	66.91	3	22.30	19.6	.00	.12
	2	44	2.99	1.35	Gruplar içi	507.71	447	1.14			
	3	33	2.87	1.30	Toplam	574.62	450				
	4	35	3.08	1.36							
ÜTEÖ-Coğ.	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
	1	339	3.70	.79	Gruplararası	10.33	3	3.44	4.22	.00	.03
	2	44	3.47	1.17	Gruplar içi	364.39	447	.82			
	3	33	3.20	1.12	Toplam	374.72	450				
	4	35	3.43	1.25							
ÜTEÖ-Mad.	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
	1	339	3.35	1.79	Gruplararası	34.32	3	11.44	7.60	.00	.05
	2	44	2.86	1.22	Gruplar içi	672.64	447	1.51			
	3	33	2.48	1.32	Toplam	706.96	450				
	4	35	2.82	1.56							
ÜTEÖ-Yak.	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
	1	339	2.62	.86	Gruplararası	18.98	3	13.87	7.20	.00	.05
	2	44	2.35	1.13	Gruplar içi	393.42	447	.73			
	3	33	1.99	1.02	Toplam	412.40	450				
	4	35	2.14	1.30							
ÜTEÖ-Eğt.	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
	1	339	4.21	.96	Gruplararası	79.55	3	26.52	23.35	.00	.13
	2	44	3.48	1.22	Gruplar içi	507.72	447	1.14			
	3	33	3.26	1.41	Toplam	587.27	450				
	4	35	3.00	1.43							
ÜTEÖ-Ünv.	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
	1	339	2.10	1.04	Gruplararası	12.19	3	4.07	3.38	.02	.02
	2	44	2.58	1.21	Gruplar içi	536.91	447	1.20			
	3	33	1.98	1.08	Toplam	549.10	450				
	4	35	2.40	1.48							
ÜTEÖ-Lis.	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
	1	339	2.42	.87	Gruplararası	4.22	3	1.41	1.56	.20	-
	2	44	2.70	1.18	Gruplar içi	404.60	447	.91			
	3	33	2.31	1.05	Toplam	408.82	450				
	4	35	2.55	1.25							
	<i>Grup</i>	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>Varyansın Kaynağı</i>	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
	1	339	3.04	.57	Gruplararası	11.49	3	3.83	8.53	.00	.05

	2	44	2.84	.78	Gruplar içi	200.56	447	.45
	3	33	2.49	.80	Toplam	212.05	450	
ÜTEÖ- Top.	4	35	2.77	1.15				

N: 451, ÜTEÖ: Üniversite Tercih Etme Ölçeği, Bilg: Bilgilendirme, İş: İş Olanakları, Coğ: Coğrafi Konum, Mad: Maddi Olanak, Yak: Yakın Tanıdık, Eğt: Eğitim Maliyeti, Ün: Üniversite Öğrencisi, Lis: Lise Etkisi Not: 1 = 18-25 yaş; 2 = 26-30 yaş; 3 = 31-35 yaş; 4 = 40 yaş ve üstü : Aritmetik Ortalama Ss: Standart Sapma Sd: Serbestlik Derecesi KT: Kareler Toplamı KO: Kareler Ortalaması F: ANOVA p: anlamlılık düzeyi η²: Etki kare

Tablo 8: incelendiğinde, öğrencilerin Üniversite Tercih ölçeğinin bilgilendirilme alt boyutunda 40 yaş ve üstü olanlar ile 18-25 yaş ve 31-35 yaş grupları arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık olduğu, farklılığın ise 40 yaş ve üstü grup lehine olduğu tespit edilmiştir. Üniversite tercih ölçeğinin alt boyutları iş olanağı, coğrafi konum, maddi olanak, üniversite öğrenci 18-25 yaş ile 31-35 yaş ve 40 yaş ve üstü gruplar arasında; 18-25 yaş grubu lehine istatistiki olarak anlamlı farklılık vardır. Üniversite Tercih Ölçeği'nin lise etkisi alt boyutundan aldıkları puanların yaş düzeyine göre istatistiki olarak anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır. ($\eta^2 = .02$) küçük; eğitim maliyeti boyutunda ise orta genişlikte etki gücüne sahiptir ($\eta^2 = .13$). Bu bulgular, ölçeğin bilgilendirilme boyutu hariç; iş olanağı, coğrafi konum, maddi olanak ve yakın tanıdık alt boyutlarında 18-25 yaş grubunda yer alan katılımcıların üniversite tercihlerine etki eden faktörlerin diğer gruplara nazaran daha fazla olduğu ortaya konmaktadır. Yaş düzeyi ölçeğin bilgilendirme ($\eta^2 = .03$), coğrafi konum ($\eta^2 = .03$), maddi olanak ($\eta^2 = .05$) ve yakın tanıdık ($\eta^2 = .05$) alt boyutlarında küçük; iş olanağı boyutunda orta genişlikte etki gücüne sahiptir ($\eta^2 = .12$). Bununla birlikte H5: "18-25 yaş arası öğrencilerin üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanlar, diğer yaş grubundaki öğrencilerin üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanlardan daha yüksek olacaktır" hipotezi ölçeğin alt boyutlarında kısmen desteklenmiştir.

Üniversite tercih ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutlarından (üniversite hakkında bilgilendirilme, iş olanakları, coğrafi konum, üniversitenin sunmuş olduğu maddi olanaklar, yakın tanıdıklar, eğitimin maliyeti, üniversitede eğitim alan öğrenciler ve lise eğitiminin etkisi) alınan ortalama puanların gelir durumlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır? problemine yanıt bulmak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 9 ve devamında sunulmuştur.

Tablo:9 Gelir Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi Sonuçları

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η^2
ÜTEÖ-Bilg.	1	361	2.08	.95	Gruplararası	1.07	2	15.57	.54	.58	-
	2	31	2.28	1.19	Gruplar içi	440.56	448	.87			
	3	59	2.11	1.11	Toplam	441.63	450				
ÜTEÖ-İş.	1	361	3.80	1.04	Gruplararası	39.65	2	4.99	16.60	.00	.07
	2	31	3.12	1.35	Gruplar içi	534.97	448	.71			
	3	59	3.03	1.25	Toplam	574.62	450				
ÜTEÖ-Coğ.	1	361	3.69	.87	Gruplararası	9.47	2	11.09	5.81	.00	.03
	2	31	3.53	.79	Gruplar içi	365.25	448	1.14			
	3	59	3.26	1.12	Toplam	374.72	450				
ÜTEÖ-Mad.	1	361	3.22	1.22	Gruplararası	32.85	2	28.64	10.92	.00	.05
	2	31	2.95	1.25	Gruplar içi	674.10	448	1.14			
	3	59	2.54	1.25	Toplam	706.95	450				
ÜTEÖ-Yak.	1	361	2.61	.90	Gruplararası	17.10	2	13.87	9.69	.00	.04
	2	31	2.13	.97	Gruplar içi	395.29	448	.73			
	3	59	2.11	1.13	Toplam	412.39	450				

N: 451 ÜTEÖ: Üniversite Tercih Etme Ölçeği, Bilg: Bilgilendirme, İş: İş Olanakları, Coğ: Coğrafi Konum, Mad: Maddi Olanak, Yak: Yakın Tanıdık, Eğt: Eğitim Maliyeti, Ün: Üniversite Öğrencisi, Lis: Lise Etkisi Not: 1 = 4500-5500 TL; 2 = 5501-7500 TL; 3 = 7501 TL ve üstü : Aritmetik Ortalama Ss: Standart Sapma Sd: Serbestlik Derecesi KT: Kareler Toplamı KO: Kareler Ortalaması F: ANOVA p: anlamlılık düzeyi η^2 : Etki kare

Tablo 9: Gelir Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi Sonuçları (DEVAMI)

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η^2
ÜTEÖ-Eğt.	1	361	4.13		Gruplararası	42.37	2	21.18	17.42	.00	.07
	2	31	3.49	1.05	Gruplar içi	544.90	448	1.22			
	3	59	3.30	1.32	Toplam	587.27	450				
ÜTEÖ-Ünv.	1	361	2.11	1.07	Gruplararası	4.58	2	2.29	1.89	.15	-
	2	31	2.46	1.26	Gruplar içi	544.52	448	1.22			
	3	59	2.27	1.23	Toplam	549.10	450				
ÜTEÖ-Lis.	1	361	2.45	.91	Gruplararası	.06	2	.03	.03	.97	-
	2	31	2.41	1.19	Gruplar içi	408.76	448	.91			
	3	59	2.46	1.11	Toplam	408.82	450				
ÜTEÖ-Top.	1	361	3.03	.63	Gruplararası	8.55	2	4.28	9.41	.00	.04
	2	31	2.80	.81	Gruplar içi	203.49	448	.45			
	3	59	2.64	.82	Toplam	212.04	450				

N: 451 ÜTEÖ: Üniversite Tercih Etme Ölçeği, Bilg: Bilgilendirme, İş: İş Olanakları, Coğ: Coğrafi Konum, Mad: Maddi

---

Olanak, Yak:Yakın Tanıdık, Eğt: Eğitim Maliyeti, Üniv:Üniversite Öğrencisi, Lis:Lise Etkisi Not: 1 = 4500-5500 TL; 2 = 5501-7500 TL; 3 = 7501 TL ve üstü : Aritmetik Ortalama Ss: Standart Sapma Sd: Serbestlik Derecesi KT: Kareler Toplamı KO: Kareler Ortalaması F: ANOVA p: anlamlılık düzeyi η²: Etki kare

---

Tablo 9 incelendiğinde, öğrencilerin Üniversite Tercih ölçeğinin bilgilendirilme ($F_{(3-450)} = .54$; $p < .05$), iş olanağı ($F_{(3-450)} = 16.60$; $p < .05$), coğrafi konum ($F_{(3-450)} = 5.81$; $p < .05$), maddi olanak ($F_{(3-450)} = 10.92$; $p < .05$) yakın tanıdık ($F_{(3-450)} = 9.69$; $p < .05$) ve eğitim maliyeti ($F_{(3-450)} = 17.42$; $p < .05$) bu bulgu, 4500-5500 TL gelir grubunda yer alan katılımcıların üniversite tercih etmelerine etki eden faktörlerin diğer gruplara nazaran daha fazla olduğunu ortaya konmaktadır. Gelir düzeyi ölçeğin iş olanağı boyutunda orta düzeyde etkiye ($\eta^2 = .07$), coğrafi konum ($\eta^2 = .03$), maddi olanak ($\eta^2 = .05$) ve yakın tanıdık ($\eta^2 = .04$) alt boyutlarında ise küçük etki gücüne sahiptir. Üniversite tercih ölçeğinin üniversite öğrencisi ($F_{(2-450)} = 1.89$; $p > .05$) ile lise etkisi ($F_{(2-450)} = .03$; $p > .05$) alt boyutlarından aldıkları puanların gelir durumuna göre istatistiki olarak anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır. Ancak öğrencilerin ölçeğin eğitim maliyeti alt boyutu gelir durumuna göre istatistiki olarak anlamlı şekilde farklılık göstermektedir. ($F_{(2-450)} = 17.42$; $p < .05$) Buna göre 4500-5500 TL ile 7501 TL ve üstü arasında anlamlı farkların olduğu, farklılıkların da 4500-5500 TL lehine olduğu tespit edilmiştir ($\bar{X} = 3.03 > \bar{X} = 2.64$; $p < .05$). Eğitim maliyeti alt boyutunda ise 4500-5500 TL ile 5501-7500 TL ve 7501 TL ve üstü arasında anlamlı farklılıkların olduğu, farklılığın ise 4500-5500 TL gelir grubu lehine olduğu tespit edilmiştir ($\bar{X} = 4.13 > \bar{X} = 3.49$ ve $\bar{X} = 3.30$; $p < .05$). Bu bulgu, 4500-5500 TL gelir grubunda yer alan katılımcıların üniversite tercih etmelerine etki eden faktörlerin diğer gruplara nazaran daha fazla olduğu şeklinde yorumlanabilir. H6:“Gelir durumuna göre alt gelir grubunda bulunan öğrencilerin üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanlar, orta-üzeri gelir sınıfında bulunan öğrencilerin üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanlardan daha yüksek olacaktır” hipotezi kısmen desteklenmiştir

Koronafobi ölçeğinin alt boyutlarından (psikolojik, psiko-somatik, ekonomik ve sosyal faktör) alınan ortalama puanlar ile üniversite tercih ölçeğinin alt boyutlarından (üniversite hakkında bilgilendirilme, iş olanakları, coğrafi konum, üniversitenin sunmuş olduğu maddi olanaklar, yakın tanıdıklar, eğitimin maliyeti, üniversitede eğitim alan öğrenciler ve lise eğitiminin etkisi) alınan ortalama puanlar arasında nasıl ve ne yönde ilişkiler bulunduğunun bilinmesi için Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Bulgular Tablo 10’da sunulmuştur.

Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Tablo 10: Koronafobi Ölçeğinin Alt Boyutları İle Üniversite Tercih Ölçeğinin Alt Boyutları Arasındaki İlişki İçin Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Alt Boyutlar	$\bar{X}$	Ss	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Psikolojik	69.30	19,648	1												
Psiko- Somatik	43.14	17,158	.69*	1											
Ekonomik	52.30	20,782	.68*	.70*	1										
Sosyal	67.87	23,03	.87*	.70*	.73*	1									
Koronafobi Ölçeği Toplam	59.00	18,059	.92*	.84*	.85*	.94*	1								
Bilgilendirme	2,102	0,991	.07	.20**	.06	.00	.08	1							
İş Olanığı	3,651	1,13	.42**	.30**	.36**	.46**	.44*	.33*	1						
Coğrafi Konum	3,623	0,913	.41**	.31**	.28**	.38**	.40*	.28*	.49*	1					
Maddi Olanak	3,195	1,253	.37**	.31**	.26**	.32**	.35*	.42*	.67*	.50*	1				
Yakın Tanıdık	2,509	0,957	.34**	.36**	.43**	.36**	.41*	.29*	.28*	.22*	.14*	1			
Eğitim Maliyeti	3,975	1,142	.51**	.34**	.43**	.54**	.51*	.17*	.63*	.48*	.58*	.34*	1		
Üniversite Öğrencisi	2,152	1,105	-.06	.03	-.05	-.16**	-.07	.67*	.15*	.09	.23*	.27*	.06	1	
Lise Etkisi	2,447	0,953	.11*	.19**	.27**	.10*	.17*	.44*	.17*	.15*	.18*	.43*	.15*	.40*	1

N:451

Üniversite Tercih ölçeği bilgilendirme alt boyutu ile Koronafobi ölçeğinin psikolojik ($r = .07$), ekonomik ($r = .06$) ve sosyal ($r = .00$) alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki bulunmamıştır ($p > .05$). Üniversite tercih ölçeğinin üniversite öğrenci alt boyutu ile Koronafobi ölçeğinin psikolojik ($r = -.06$), psiko-somatik ($r = .03$) ve ekonomik ($r = -.05$) alt boyutlarında da istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki saptanmamıştır ($p > .05$). Üniversite tercih ölçeği bilgilendirme alt boyutu ile Koronafobi ölçeğinin psiko-somatik alt boyutu arasında ($r = .20$), Üniversite Tercih ölçeği coğrafi konum ve maddi olanak alt boyutları ile Koronafobi ölçeğinin ekonomik alt boyutu arasında ($r = .28$, $r = .26$) ve Üniversite Tercih ölçeği ile Koronafobi ölçeğinin tüm alt boyutları arasında ($r = .11$, $r = .19$, $r = .27$, $r = .10$) istatistiksel olarak zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .05$). Üniversite Tercih ölçeği üniversite öğrenci alt boyutu ile Koronafobi ölçeğinin sosyal alt boyutunda zayıf düzeyde negatif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır ($r = -.16$, $p < .05$). İki ölçeğin boyutları arasındaki ilişki katsayıları $r = .30$ ile $r = .70$ arasında değişmektedir, bu da pozitif yönde orta düzeyde anlamlı ilişkiler olduğunu göstermektedir. H7 hipotezi kısmen desteklenmektedir. Yani öğrencilerin koronafobi ölçeği geneli ve alt boyutları ile üniversite tercih ölçeği alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmaktadır.

Araştırmada “öğrencilerin koronafobi düzeyleri, üniversite tercih ölçeği alt boyutlarını anlamlı şekilde yordayacaktır” hipotezine yanıt bulmak adına bağımsız değişken koronafobi

toplam puan bağımlı değişkenler ise üniversite tercih ölçeği alt boyutları ayrı ayrı olacak şekilde basit doğrusal regresyon analizi ile test edilmiştir.

Tablo 11: Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Üniversite Tercihi Alt Boyutlarından “Bilgilendirmeyi” Yordamak Amacıyla Yapılan Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	β	t	p	R	R2
Sabit	1.883		11.516	.000	.083	.007
Bilgilendirme	.005	.083	1.763	.079		

Basit doğrusal regresyon analizi sonuçları, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından bilgilendirilme üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Bu sonuçlar, yapılan regresyon analizinin açıklama gücünün düşük olduğunu da göstermektedir ($R^2 = .007$). İstatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($F(1,449) = 3.07$, $p > .05$) ve katsayılar da istatistiksel olarak anlamlı değildir ($B = .005$, $p > .05$). Bu bulgular, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından “bilgilendirme” üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Tablo 12: Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Üniversite Tercihi Alt Boyutlarından “İş Olanaklarını” Yordamak Amacıyla Yapılan Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	β	t	p	R	R2
Sabit	2.023		12.370	.000	.441	.194
İş olanakları	.028	.441	10.406	.000		

Basit doğrusal regresyon analizi sonuçlarına göre, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından “iş olanakları” üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisi olduğu bulunmuştur. Bu bulgu, yapılan regresyon analizinin “iş olanakları” üzerindeki değişkenliğin %19'unu açıkladığını göstermektedir ($R^2 = 0.19$). İstatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuş ve bu ilişkinin gücü yüksek olarak değerlendirilmiştir ($F(1,449) = 108.293$, $p < .000$). Ayrıca, regresyon katsayısı (B) istatistiksel olarak anlamlıdır ve “iş olanakları” üzerindeki etkiyi pozitif yönde belirtmektedir ($B = 0.028$, $p < .000$). Bu sonuçlar, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından “iş olanakları” üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 13: Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Üniversite Tercihi Alt Boyutlarından “Coğrafi Konum’u” Yordamak Amacıyla Yapılan Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	β	t	p	R	R2
Sabit	2.4540		18.112	.000	.393	.155
Coğrafi Konum	.020	.393	9.065	.000		

Basit doğrusal regresyon analizi sonuçlarına göre, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından “coğrafi konum” üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisi olduğu bulunmuştur. Analiz sonuçlarına göre, yapılan regresyon modeli “coğrafi konum” üzerindeki değişkenliğin %15.5'ini açıklamaktadır ($R^2 = 0.155$). İstatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmış ve bu ilişkinin gücü yüksek olarak değerlendirilmiştir ($F(1,449) = 82.167$, $p < .000$). Regresyon katsayısı (B) istatistiksel olarak anlamlıdır ve “coğrafi konum” üzerindeki etkiyi pozitif yönde belirtmektedir ($B = 0.020$, $p < .000$).

Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Tablo 14: Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Üniversite Tercihini Alt Boyutlarından Üniversitenin Sunmuş Olduğu “Maddi Olanakları” Yordamak Amacıyla Yapılan Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	β	t	p	R	R ²
Sabit	1.748		9.243	.000	.353	.125
Maddi Olanaklar	.025	.353	8.006	.000		

Analiz sonuçlarına göre, yapılan regresyon modeli “Maddi Olanaklar” üzerindeki değişkenliğin %12.5'ini açıklamaktadır (R² = 0.125). İstatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmış ve bu ilişkinin gücü yüksek olarak değerlendirilmiştir (F(1,449) = 64.100, p < .000). Regresyon katsayısı (B) istatistiksel olarak anlamlıdır ve “Maddi Olanaklar” üzerindeki etkiyi pozitif yönde belirtmektedir (B = 0.025, p < .000). Bu bulgular, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından “Üniversitenin Sunmuş Olduğu Maddi Olanaklar” üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 15: Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Üniversite Tercihini Alt Boyutlarından “Yakın Tanıdık” Yordamak Amacıyla Yapılan Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	β	t	p	R	R ²
Sabit	1.219		8,667	.000	.413	.170
Yakın tanıdıklar	.022	.413	9,599	.000		

Analiz sonuçlarına göre, yapılan regresyon modeli “Yakın Tanıdıklar” üzerindeki değişkenliğin %17'sini açıklamaktadır (R² = 0.17). İstatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmış ve bu ilişkinin gücü yüksek olarak değerlendirilmiştir (F(1,449) = 92.140, p < .000). Regresyon katsayısı (B) istatistiksel olarak anlamlıdır ve “Yakın Tanıdıklar” üzerindeki etkiyi pozitif yönde belirtmektedir (B = 0.022, p < .000). Bu bulgular, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından “Yakın Tanıdıklar” üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 16: Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Üniversite Tercihini Alt Boyutlarından “Eğitimin Maliyetini” Yordamak Amacıyla Yapılan Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	β	t	p	R	R ²
Sabit	2,045		12,971	.000	.517	.267
Eğitim maliyeti	.033	.517	12,795	.000		

Analiz sonuçlarına göre, yapılan regresyon modeli “Eğitimin Maliyeti” üzerindeki değişkenliğin %27'sini açıklamaktadır (R² = 0.27). İstatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmış ve bu ilişkinin gücü yüksek olarak değerlendirilmiştir (F(1,449) = 163.703, p < .000). Regresyon katsayısı (B) istatistiksel olarak anlamlıdır ve “Eğitimin Maliyeti” üzerindeki etkiyi pozitif yönde belirtmektedir (B = 0.033, p < .000). Bu bulgular, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından “Eğitimin Maliyeti” üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 17: Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Üniversite Tercihini Alt Boyutlarından “Üniversitede Eğitim Alan Öğrencilerin Etkisini” Yordamak Amacıyla Yapılan Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	β	t	p	R	R2
Sabit	2,411		13.570	.000	.072	.005
Üniversitede Eğitim Alan Öğrenciler	-.004	.072	-1.522	.129		

Analiz sonuçlarına göre, yapılan regresyon modeli “Üniversitede Eğitim Alan Öğrenciler” üzerindeki değişkenliğin sadece %0.5'ini açıklamaktadır ($R^2 = 0.005$). Bu durum, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını ve modelin öğrencilerin eğitim almasını açıklayamadığını göstermektedir ($F(1,449) = 2.317, p > .05$). Regresyon katsayısı (B) istatistiksel olarak anlamsızdır ve “Üniversitede Eğitim Alan Öğrenciler” üzerindeki etkiyi belirlemede anlamlı değildir ($B = -0.004, p > .05$). Bu bulgular, koronafobinin “Üniversitede Eğitim Alan Öğrenciler” üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Tablo 18: Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Üniversite Tercihini Alt Boyutlarından “Lise Eğitiminin Etkisini” Yordamak Amacıyla Yapılan Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	β	t	p	R	R2
Sabit	1.903		12.573	.000	.175	.031
Lise Eğitiminin Etkisi	.009	.175	3.762	.000		

Analiz sonuçlarına göre, yapılan regresyon modeli “lise eğitiminin etkisi” üzerindeki değişkenliğin %3,1'ini açıklamaktadır ($R^2 = 0.031$). Bu durum, koronafobinin “lise eğitiminin etkisi” üzerinde anlamlı bir şekilde açıklayıcı olduğunu ve regresyon modelinin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir ($F(1,449) = 14.156, p < .000$). Regresyon katsayısı (B) istatistiksel olarak lise eğitiminin etkisini belirlemede anlamlıdır ($B = 0.009, p < .000$). Bu bulgular, koronafobinin üniversite tercihi alt boyutlarından biri olan “lise eğitiminin etkisi” üzerinde pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir.

• TARTIŞMA

Covid-19 pandemisinin küresel boyutta etkileri, Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilmesiyle başlamıştır. Bu süreçte, ülkelerin karantina uygulamaları ve insanların psiko-sosyal açıdan kısıtlanması gibi önlemler alınmıştır. Pandemi sonrası eğitim kurumlarında uzaktan eğitim sürecine geçiş yaşanmıştır. Ancak, birçok kurumun uzaktan eğitim alt yapısının yetersizliği dikkat çekmiştir. Uzaktan eğitim süreciyle birlikte evden çalışma gibi faktörler, pandemiyi sürekli olacağı algısını güçlendirmiştir. Bu durum, insanların kaygı ve anksiyete düzeylerinde artışa neden olmuş ve koronafobi olarak adlandırılan bir korku ve stres durumuna yol açmıştır. Özellikle gençler ve öğrenciler, yüz yüze eğitimin kısıtlandığı dönemde uzaktan eğitim ve dijital öğrenme yöntemlerine yönelmiştir. Bu süreçte, öğrencilerin daha bağımsız ve teknolojiye dayalı

Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

öğrenme süreçlerini benimsemeleri gerekmektedir (Hodges ve ark., 2020). Öğrenciler, Covid-19 pandemisi ve koronafobi nedeniyle psiko-sosyal hasarlar yaşayan önemli bir kesimi oluşturur. Geçmiş araştırmalar, öğrencilerin üniversitede meslek seçimi ve kariyerleri hakkında belirli bir kaygıya sahip olduklarını göstermiştir (Betz ve Serling, 1993; Daniels ve ark., 2011). Koronafobi ölçeği alt boyutları, yani psikolojik, sosyal, ekonomik ve psiko-somatik boyutlar incelendiğinde, Covid-19'un kariyer, tercih ve yaşam kaygısı üzerinde doğrudan ve önemli bir etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Mahmod ve ark., 2021). Üniversite tercihi yapmak, bireyin geleceğini doğrudan etkileyen önemli bir süreçtir. Covid-19 pandemisi ve koronafobi gibi faktörlerin eklenmesi, bu süreci daha da zorlu hâle getirmiştir. Geçmiş araştırmalar, tercihler üzerinde cinsiyetin etkili olabileceğini öne sürerken (McDonough, 1997; Paulsen, 1990; Willich ve ark., 2011), yapılan analizlerde cinsiyetin tercih sürecini etkilemediği sonucuna varılmıştır (Çokgezen, 2012; Foskett ve ark., 2006; Mazzarol ve Soutar, 2002). Ancak, öğrencilerin tercihlerindeki stres olgusu genellikle göz ardı edilmiştir. Koronafobi açısından yapılan değerlendirmelerde, bu alanda yapılan araştırmalarda alanyazında bu kapsamda çalışma olmadığı görülmüş ve öğrencilerin tercih sürecindeki stres ve koronafobi düzeylerinin ilişkisinin araştırılması amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılarak yeni bir araştırma hedeflenmiştir.

Araştırmanın temel amacı, Covid-19 pandemisi sürecinde üniversite tercihi yapacak öğrencilerin koronafobi düzeylerini belirlemektir. 451 öğrencinin katıldığı araştırmada, cinsiyet dağılımı dengeli bulunmuş, çoğunluğu 18-25 yaş aralığında ve lise mezunudur. Katılımcıların Koronafobi ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması 59 olarak belirlenmiş, bu da öğrencilerin genel olarak koronavirüsten korku düzeylerinin orta seviyede olduğunu göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre, 18-25 yaş grubundaki öğrencilerin diğer yaş gruplarına göre daha fazla koronavirüs korkusuna sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, yaş ilerledikçe bireylerin pandemiye daha dirençli bir şekilde yaklaşabileceğini ve yaşın pandemi korkusunu azaltabileceğini desteklemektedir. (Çetinsaya, 2014; TÜİK, 2023).

Araştırmanın yaş değişkeni açısından yapılan analiz sonuçlarına göre, 18-25 yaş ile 26-30, 31-35 ve 40 yaş ve üstü arasında anlamlı farklar belirlenmiştir. Bu farklar, 18-25 yaş grubundaki öğrencilerin diğer yaş gruplarına göre daha yüksek koronavirüs korkusuna sahip olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, yaş ilerledikçe koronavirüs korkusunun azaldığı sonucuna varılmış ve bu durum araştırmada ortaya atılan H2 hipotezi kabul edilmiştir.

Bu bulgu, literatürdeki bazı çalışmalarla tutarlılık göstermektedir. Örneğin, Löckenhoff ve arkadaşları (2020) yaşın, daha fazla yaşam deneyimi ve krizle başa çıkma becerileri geliştirdiğini belirtmektedirler. Bavel ve arkadaşları (2020) ise yaş ilerledikçe korku düzeyinin azaldığını, çünkü yaşlandıkça bireylerin daha fazla sağlık bilincine sahip olduklarını ve pandemi hakkında daha iyi bilgilendirilmiş olabileceklerini öne sürmektedirler. Benzer şekilde, Gencer (2020) tarafından yapılan bir araştırmada da yaşla birlikte koronavirüs korkusunun azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmada, yaşla birlikte dindarlığın arttığı ve dindarlık arttıkça problemlerin üstesinden gelmek için inançlardan manevi destek alındığı belirtilmektedir.

Bununla birlikte, Shen ve arkadaşları (2020) ile Jiao ve arkadaşları (2020) gibi çalışmalarda pandeminin ergenler üzerinde daha yüksek kaygı ve anksiyete düzeylerine neden olduğu görülmüştür. Bu bulgu, Huang ve Zhao (2020) tarafından yapılan bir araştırmada da desteklenmektedir; bu araştırmada düşük yaş gruplarının yüksek yaş gruplarına göre daha yüksek kaygı ve anksiyete düzeylerine sahip olduğunu belirtilmektedir.

Araştırmanın gelir durumu değişkeni açısından yapılan analiz sonuçlarına göre, 4500-5500 TL ile 5501-7500 TL ve 7501 TL ve üstü gelir grupları arasında anlamlı farklar belirlenmiştir. Bu

farklar, 4500-5500 TL gelir grubundaki öğrencilerin diğer gelir gruplarına göre daha yüksek koronavirüs korkusuna sahip olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla gelir durumu arttıkça koronavirüs korkusunun azaldığı söylenebilir. Bu bulgu, araştırmada ortaya atılan H3 hipotezi kabul edilmiştir; yani alt gelir grubundaki öğrencilerin orta-üstü gelir grubundaki öğrencilere göre koronafobi ölçeğinden aldıkları puanların daha yüksek olduğu kabul edilmiştir.

Literatürdeki bazı çalışmalar bu bulguları desteklemektedir. Adams-Prassl ve arkadaşları (2020), pandemi sırasında iş kaybı, gelir kaybı ve temel ihtiyaçların karşılanamaması gibi ekonomik belirsizliklerin, daha çok alt gelir grubunda bulunan bireylerin korku düzeylerini arttırdığını belirtmektedirler. Artiga ve arkadaşları (2020), alt gelir grubundaki insanların sağlık hizmetlerine erişim konusunda sıkıntılar yaşadığını ve bu durumun pandemiye karşı savunmasız hâle gelmelerine yol açabileceğini ifade etmektedirler. Cénat ve arkadaşları (2020) ise alt gelir grubundaki bireylerin ekonomik zorluklar, iş kaygısı ve geleceğe dair belirsizlik gibi psikolojik stres faktörlerine daha fazla maruz kaldıklarını ve bu faktörlerin pandemi korkularını arttırabileceğini öne sürmektedirler.

Ayrıca Türkiye gibi ataerkil bir yapıya sahip ülkelerde, Covid-19 korku ve kaygısının cinsiyet bağlamında erkekler lehine yüksek çıkması da dikkate alınmalıdır. Ekonomik gelir durumu, iş olanakları, coğrafi konum ve diğer sosyo-ekonomik faktörler, alt gelir grubundaki bireylerin pandemiye karşı daha savunmasız hâle gelmelerine ve korku düzeylerinin artmasına sebep olabilir. Bu durum, araştırmanın bulgularını daha da anlamlı kılmaktadır.

Benzer şekilde, literatürdeki diğer araştırmalarda da koronavirüs korkusunun orta düzeyde olduğu ve pandemi kaynaklı korku ve kaygının orta düzeyde derecelendirildiği bulgularına ulaşılmıştır (Ekiz ve ark., 2020; Wang ve ark., 2021).

Araştırmanın sosyo-demografik değişkenler açısından incelenen sonuçlarına göre, erkek öğrencilerin koronavirüs korkularının kadın öğrencilere göre daha fazla olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, araştırmada kabul edilen H1 hipotezinin doğrulanmasını sağlamıştır. Yani, erkeklerde koronafobi düzeylerinin kadınlara göre daha yüksek olduğu kabul edilmiştir.

Sosyo-demografik değişkenler boyutu açısından yapılan analizlerde, erkeklerin koronavirüs korkusunun artmasının biyolojik, davranışsal ve erişimle ilgili faktörlerden kaynaklandığı görülmüştür. Örneğin, Malik ve arkadaşları, (2020) yaptıkları araştırmada, erkeklerin bağışıklık sistemlerinin Covid-19 gibi viral enfeksiyonlara karşı daha zayıf olabileceğini ve bu durumun erkeklerin hastalığa yakalanma riskini artırdığını belirtmişlerdir. Uluslararası Bulaşıcı Hastalıklar Merkezi'nin yaptığı araştırmada ise erkeklerde daha yaygın olan kronik rahatsızlıkların Covid-19 virüsü ile ilişkilendirilerek erkeklerde daha fazla ölüm oranı olduğu ortaya konmuştur.

Bununla birlikte, literatürde bazı araştırmalar, kadınların Covid-19 korku ve kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ancak coğrafi konum ve kültürel farklılıklar da bu sonuçları etkileyebilir. Örneğin Kuzey Amerika'da yapılan araştırmalarda kadınların Covid-19 korku ve kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu bulgularına ulaşıırken, Orta Doğu ülkelerinde erkeklerin daha yüksek korku ve kaygı düzeylerine sahip olduğu sonuçları elde edilmiştir.

Araştırmanın diğer bir bulgusu ise üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından alınan puanların cinsiyete göre farklılık gösterdiğiidir. İş olanakları, coğrafi konum, maddi olanaklar, eğitim maliyeti, üniversite öğrencisi ve lise etkisi alt boyutlarından alınan puanların erkek öğrencilerde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu da araştırmada kabul edilen H4 hipotezinin doğrulanmasını sağlamıştır. Yani erkek öğrencilerin üniversite tercihlerini etkilemede kadın öğrencilere kıyasla daha yüksek düzeyde faktörlere önem verdikleri kabul edilmiştir.

Literatürdeki benzer araştırmalar da bu bulguları desteklemektedir. Jinhee ve arkadaşlarının (2021) araştırmalarında istihdam ve finansal stresin genç erişkinleri pandemi döneminde etkilediği sonucuna ulaşıırken, Üngüren ve Kaçmaz'ın (2022) araştırmasında koronafobinin tercih yapacak öğrencilerin kariyer kaygısını önemli ölçüde etkilediği ifade edilmiştir. Öte yandan öğrencilerin tercihlerini etkileyen faktörlerin arasında üniversitenin bulunduğu şehir, mezuniyet sonrası iş güvencesi ve üniversite tarafından sağlanan burs desteği gibi ekonomik ve iş olanakları da önemli bir rol oynamaktadır (Özcan, 2015). Yaş değişkeniyle ilgili olarak, ölçeğin bilgilendirme alt boyutunda 40 yaş ve üstü ile 18-25 yaş ve 31-35 yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmiştir. İş olanağı alt boyutunda ise 18-25 yaş grubu ile diğer tüm gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar saptanmış, bu farklılığın 18-25 yaş grubu lehine olduğu görülmüştür. Coğrafi konum ve maddi olanak alt boyutlarında da benzer şekilde 18-25 yaş grubu lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Yakın tanıdık alt boyutunda da 18-25 yaş grubu lehine anlamlı farklılık olduğu belirtilmiştir. Üniversite yaşı genel olarak 18-25 yaş olarak kabul edilmektedir. Bu yaş grubundaki bireylerin üniversite tercihi için eğitim talebinde bulunması beklenmektedir. Gelir durumu değişkenine göre, iş olanağı, coğrafi konum, maddi olanak ve yakın tanıdıklar alt boyutlarından alınan puanların gelir durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirtilmiştir. 4500-5500 TL gelir grubunda yer alan öğrencilerin üniversite tercihlerine etki eden faktörlerin diğer gruplara göre daha fazla olduğu yorumu yapılmıştır. Gelir durumuna göre alt gelir grubundaki öğrencilerin üniversite tercih ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanların, orta-üzeri gelir sınıfındaki öğrencilerden daha yüksek olduğu hipotezi kısmen desteklenmiştir. Araştırmada, üniversite tercihinin etkileyen faktörlerin ekonomik ve ekonomik olmayan olarak iki kategoride değerlendirildiği belirtilmiştir. Ekonomik faktörler arasında eğitim maliyeti, maddi yardımlar ve genel maliyetler yer alırken, ekonomik olmayan faktörler arasında ise üniversitenin konumu, kampüs büyüklüğü, sosyal çevre ve akademik itibar bulunmaktadır. Domino ve arkadaşları (2006) “Üniversite tercihinin etkileyen faktörleri ekonomik ve ekonomik olmayan etmenler olarak nitelendirilmiştir. Ekonomik faktörleri eğitim maliyeti, maddi yardımlar (burs, kredi vb.), genel maliyetler olarak ifade ederken, ekonomik olmayan faktörleri ise; üniversitenin konumu, kampüsün büyüklüğü, konuma bağlı sosyal çevresi ve akademik itibar olarak ifade etmektedir.” Bayram ve arkadaşları (2021) Domino ve arkadaşları (2006) “Üniversite tercihinin etkileyen faktörleri ekonomik ve ekonomik olmayan etmenler olarak nitelendirmiştir. Ekonomik faktörleri eğitim maliyeti, maddi yardımlar (burs, kredi vb.), genel maliyetler olarak ifade ederken, ekonomik olmayan faktörleri ise; üniversitenin konumu, kampüsün büyüklüğü, konuma bağlı sosyal çevresi ve akademik itibar olarak ifade etmektedir.” Bayram ve arkadaşları (2021) “Yapmış oldukları araştırmada elde edilen bulgularda da alt gelir grubunda bulunan öğrencilerin puanlarının yüksek olduğu görülmektedir.” Feldman (1957), Furnham ve Argyle (1998), ve Diener ve Seligman (2004) gibi akademisyenlerin çalışmalarından yararlanılarak gelir durumunun ve kazanılan paranın ekonomik, sosyal ve duygusal güvende olma kaynağı olarak görüldüğü belirtilmiştir. Ayrıca üniversitelerin toplumda ekonomik ve statü kazandırma merkezleri olduğu ve günümüz iş dünyasındaki rekabetin öğrencilerin meslek edinme çabalarını etkilediği ifade edilmiştir.

Araştırmanın odaklandığı konu, öğrencilerin koronafobi düzeyleri ile üniversite tercihlerini nasıl etkilediği üzerinedir. Koronafobi ölçeği ile üniversite tercih ölçeği arasındaki ilişki incelenmiş ve bazı alt boyutlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Örneğin üniversite tercih ölçeğinin coğrafi konum ve maddi olanakları ile koronafobi ölçeğinin ekonomik alt boyutu arasında pozitif yönde ilişki saptanmıştır. Pandemi sürecinde, öğrencilerin tercihlerini etkileyen faktörler arasında aile içi ve yakın çevredeki iş yaşantısındaki olumsuzluklar, üniversitenin maliyeti, sunulan maddi imkânlar ve mezuniyet sonrası iş imkânlarının olduğu

belirtilmiştir. Bu süreçte öğrencilerin tercihlerinde ağırlıklı olarak lisenin etkisinin olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca, üniversite tercihlerini belirlemede öğrencilerin güvendiği kaynakların kurumlarla maddi ilişkisinin bulunmaması gerektiği vurgulanmıştır. Yapılan regresyon analizi sonucunda, koronafobinin üniversite tercihlerini anlamlı şekilde etkilediği ve bazı alt boyutlar üzerinde pozitif yönde bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular literatürle uyumludur. Çünkü pandemi sürecinin kariyer seçimine, mesleki davranışlara ve kariyer gelişimine negatif etkileri olduğu önceki çalışmalarda da belirtilmiştir.

Sonuç olarak, pandemi sürecinde öğrencilerin koronafobi düzeylerinin üniversite tercihlerini etkilediği ve bu etkinin önemli olduğu belirtilmiştir. Bu bulgular, gelecekteki araştırmalar için önemli bir temel oluşturabilir.

Sonuç ve Öneriler

Kaygı, insan davranışlarını önemli ölçüde etkileyen bir faktördür. Kaygı, bireyin gelecekteki tehditlere ilişkin duygusal ve fizyolojik tepkilerinin bir sonucudur. Yapılan regresyon analizi, koronafobinin öğrenciler üzerinde oluşturduğu kaygının üniversite tercihlerini doğrudan etkilediğini göstermektedir. Bu sonuç, literatürde üniversite tercihlerini etkileyen faktörleri inceleyen birçok araştırma ile uyumludur. “Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tez araştırmasında, 451 üniversite tercihi yapacak öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen çalışmada, öğrencilerin orta düzeyde koronavirüs korkusuna sahip olduğu tespit edilmiştir. Koronavirüs korkusunun öğrencilerin yaşları, gelir durumları ve cinsiyetleri ile doğrudan ilişkili olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, Covid-19 pandemi sürecinde tercih yapacak öğrencilerin tercihlerini etkileyen faktörlerin sosyo-demografik özellikler, koronafobi ve üniversite tercih ölçeği alt boyutlarında anlamlı farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir. Covid-19 pandemisinin gündemde eskisi kadar olmasa da hâlâ devam ettiği ve bu alanda yapılan araştırmaların literatürde yeni olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle, daha güvenilir sonuçlar elde etmek için örneklem sayısının artırılması önerilmiştir. Ayrıca, ilçe-il ve bölge bazında yapılan araştırmaların öğrencilerin tercihlerini etkileyen faktörlerin haritasının çıkarılmasında faydalı olabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte, bu tür araştırmaların yalnızca makale ve tez düzeyinde kalmaması, devlet destekli araştırma projelerine dönüştürülmesi gerektiği öne sürülmüştür. Bu alandaki araştırmaların geliştirilmesi için yeni ölçeklerin kullanılması ve örneklem sayılarının artırılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Aaker, D. A., Kumar, V. ve Day, G. S. (2007). *Marketing research* (9. baskı). John Wiley & Sons.
- Acar, Y. (2020). Yeni koronavirüs (covid-19) salgını ve turizm faaliyetlerine etkisi, *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 7-21, s.10
- Adams-Prassl, A., Boneva, T., Golin, M. ve Rauh, C. (2020). Inequality in the impact of the coronavirus shock: Evidence from real time surveys. *Journal of Public Economics*, 189, 104-245.
- Apaydın, Ç. ve Kapucu, M. S. (2017). Üniversiteyi tercih etme, akademik itibar ve sosyal etkinlik arasındaki ilişki: Akdeniz ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi lisans öğrencileri örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 23(2), 199-222.
- Arora, A., Jha, A. K., Alat, P. ve Das, S. S. (2020). Understanding coronaphobia. *Asian Journal of Psychiatry*, 54, 102-384. <https://doi.org/10.1016/j.ajp.2020.102384>
- Arpacı İ., Karataş, K., and Baloğlu, M., (2020). The Development And Initial Tests For The Psychometric Properties Of The Covid-19 Phobia Scale (C19p-S), Personality And Individual Differences, <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110108>.
- Artiga, S., Garfield, R., and Orgera, K. (2020). Communities of Color at Higher Risk for Health and Economic Challenges due to COVID-19. Kaiser Family Foundation. <https://www.kff.org/coronavirus-covid-19/issue-brief/communities-of-color-at-higher-risk-for-health-and-economic-challenges-due-to-covid-19/>
- Bavel, J. J. V., Baicker, K. ve Boggio, P. S. (2020). Using social and behavioural science to support covid-19 pandemic response. *Nature Human Behaviour*, 4(5), 460-471.
- Bayram, F., Özkamalı, E. ve Çiftçi, S. (2021). Tercih sürecindeki üniversite adaylarının belirsizliğe tahammülsüzlük ve bilişsel esneklik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(77), 98-120. <https://doi.org/10.17755/esosder.735689>
- Betz, N. E., ve Serling, D. A. (1993). Construct validity of fear of commitment as an indicator of career indecisiveness. *Journal of Career Assessment*, 1(1), 21-34. <https://doi.org/10.1177/106907279300100104>
- Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S. N., Greenberg, N. ve Rubin, G. J. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: Rapid review of the evidence. *The Lancet*, 395(10227), 912-920.
- Cénat, J. M., Rochette, C., Kokou-Kpolou, C. K., Noorishad, P. G., Mukunzi, J., McIntee, S. E., Dalexis, R. D., Goulet, M. ve Labelle, P. (2020). Prevalence of symptoms of depression, anxiety, insomnia, posttraumatic stress disorder, and psychological distress among populations affected by the covid-19 pandemic: A systematic review and meta-analysis. *Psychiatry Research*, 295, 113-599.
- Chakraborty, S. ve Chatterjee, L. (2020). Rationales of gender diversity management policies and practices in india: an exploratory empirical study in the indian it/ites industry. equality, diversity and inclusion, Equality, Diversity and Inclusion, Vol. 39 No. 6, pp. 667-688. <https://doi.org/10.1108/EDI-04-2019-0124>
- Cresswell, J. W. (2012). *Educational research* (4. baskı). Pearson.

- Çalışkan, M. (2020). *Pazarlama iletişimi açısından covid-19 pandemisi sürecinde sosyal medyada içerik analizi: Havayolu işletmelerinden örnekler* Yüksek Lisans Tezi İstanbul Gelişim Üniversitesi.
- Çetinsaya, G. (2014). Büyüme, kalite, uluslararasılaşma: Türkiye yükseköğretimi için bir yol haritası. *Yükseköğretim Kurulu Yayın No: 2014/2*
- Çokgezen, M. (2014). Determinants of university choice: A study on economics departments in Turkey. *Journal of Higher Education*, 4(1), 23–31.
- Daniels, L. M., Stewart, T. L., Stupnisky, R. H., Perry, R. P., and LoVerso, T. (2011). Relieving career anxiety and indecision: The role of undergraduate students' perceived control and faculty affiliations. *Social Psychology of Education: An International Journal*, 14(3), 409–426. <https://doi.org/10.1007/s11218-010-9151-x>
- Diener, E. ve Seligman, M. E. (2004). Beyond money: toward an economy of well-being. *Psychological Science In The Public Interest*, 5(1), 1-31.
- Domino S., vd., (2006) . "Higher Education Marketing Concerns: Factors Influence Students" Choice of Colleges", *The Business Review*. Vol.6, No.2, 2006, ss.101-108
- Ekiz, T., İlman, E. ve Dönmez, E. (2020). Bireylerin sağlık anksiyetesi düzeyleri ile covid-19 salgını kontrol algısının karşılaştırılması. *Usaysad Dergisi*, 6(1), 139-154.
- Feldman, F. L. (1957). A new look at the family and its money. *Journal Of Home Economics*, 49(10), 767-772.
- Finer, K. R. (2003). *Deadly diseases and epidemics: Tuberculosis*. Philadelphia: Infobase Publishing.
- Foskett, N., Roberts, D., and Maringe, F. (2006). Changing fee regimes and their impact on student attitudes to higher education. Southampton, England: University of Southampton.
- Furnham, A., Argyle, M. (1998). *The Psychology Of Money*. Psychology Press.
- Gencer, N. (2020). Pandemi Sürecinde Bireylerin Koronavirüs (Kovid-19) Korkusu: Çorum Örneği. *USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi* 2(4), 1153-1173
- George, D. & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference*. (17.0 Update, 10th ed.). Boston: Pearson.
- Gualano, M.R. Lo Moro, G. Voglino, G. Bert, F. ve Siliquini, R. (2020). Effects of COVID-19 lockdown on mental health and sleep disturbances in Italy. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(13). 4774-4779
- Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., et al. (2020). The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning. *EDUCAUSE Review*. <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>.
- Huang, Y. and Zhao, N. (2020). Generalized Anxiety Disorder, Depressive Symptoms and Sleep Quality During COVID-19 Epidemic in China: a Web-Based Cross-sectional Survey. *Psychiatry Research* 288(112954), 1-6.
- Jiao, W. Y., Wang, L. N., Liu, J., Fang, S. F., Jiao, F. Y. ve Pettoello-Mantovani, M. (2020). Behavioral and emotional disorders in children during the COVID-19 epidemic. *Journal-Pediatr*, S0022-3476(20)30336-X. c.221,s.1, <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2020.03.013>

Covid-19 Pandemisi Sürecinde Üniversite Tercihini Yapacak Öğrencilerin Koronafobi Düzeyleri ile Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

- Jinhee, H. Seokjoo, K. K. Heeguk, C. Yun-Jung, C. Yun-Kyeong, L. Yu-Ri, et al. (2021). COVID-19 and risk factors of anxiety and depression in South Korea. *Psychiatry Investigation*, 9 (2021), pp. 801-808, 10.30773/pi.2021.0125
- Löckenhoff, C. E., Ironson, G. H., O'Clairigh, C., et al. (2020). Stress-Related Personality Traits and Coping in the Age of COVID-19: Developmental Trajectories and Implications for Older Adults. *The Gerontologist*, 61(2), 178-188.
- Mahmoud, N., Zeid, W., Alsabahy, K., and Ezzeldeen, E. (2021). Fear of coronavirus disease (COVID-19) among Egyptian physicians. *Suez Canal University Medical Journal*, 24(2), 193-200.
- Malhotra, N. K. (2004). *Marketing research an applied orientation* (4. Baskı). Pearson.
- Malik, P., Patel, U., Mehta, D., Patel, N., Kelkar, R., Akrmah, M., Gabrilove, J. L. ve Sacks, H. (2021). Biomarkers and outcomes of COVID-19 hospitalisations: systematic review and meta-analysis. *BMJ Evidence-Based Medicine*, 26(3), 107-108. <https://doi.org/10.1136/bmjebm-2020-111522>
- Mazzarol, T. ve Soutar, G. N. (2002). "Push-pull" factors influencing international student destination choice. *International Journal of Educational Management*, 16(2), 82-90.
- McDonough, P. M. (1997). *Choosing colleges: How social class and schools structure opportunity*. New York, NY: SUNY Press
- National Health Commission Of The People's Republic of China (2020), Daily briefing on novel coronavirus cases in China. Erişim adresi: http://en.nhc.gov.cn/2022-12/24/c_86224.htm.
- Odriozola-González, P., Planchuelo-Gómez, A., Iruirtia, M.J. ve Luis-García, R.(2020). Psychological effects of the COVID-19 outbreak and lockdown among students and workers of a Spanish University. *Psychiatry Resources*, 290, 113108.
- Özcan, H., (2015). Öğrencilerin Üniversite Tercihine Etki Eden Faktörler Üzerine Bir Araştırma, Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Parıldar, H. (2020). Tarihte bulaşıcı hastalık salgınları. *Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dergisi*, 30(Ek Sayı), 19-26.
- Paulsen, M. B. (1990). *College choice: Understanding student enrollment behavior*. ERIC Digest. Erişim adresi: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED333855.pdf>
- Sağlık, K., (2020). *Covid-19 pandemisi sürecinde tüketicilerin seyahat tercihlerine etki eden faktörler* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Gelişim Üniversitesi.
- Sarıkaya, T. ve Khorshid, L. (2009). Üniversite öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen etmenlerin incelenmesi: Üniversite öğrencilerinin meslek seçimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 393-423. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26107/275067>
- Shen, K., Yang, Y., Wang, T., Zhao, D., Runming J., Zheng, Y., Xu, B., Xie, Z., Lin, L., Shang, Y., Lu, X., Shu, S., Bai, Y., Deng, J., Lu, M., Ye, L., Wang, X., Wang, Y. ve Gao. L., (2020). Diagnosis, treatment, and prevention of 2019 novel coronavirus infection in children: Experts' consensus statement. *World Journal of Pediatr*, 16, 223-231. <https://doi.org/10.1007/s12519-020-00343-7>
- Şingir, H., Ayvaz, A. ve Tonga, B. (2021). Ergenlerde covid-19 süreci ve sosyal kaygı bozukluğu.

Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi, 7(1), 99-100
<https://dergipark.org.tr/en/pub/intjces/issue/64208/891844>

- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2012). *Using multivariate statistics* (6.baskı), Pearson.
- Tanner, C. (2020). When coronaphobia turns into agoraphobia: 'I struggle to even go out for a walk'. Erişim adresi: <https://inews.co.uk/news/coronavirus-uk-latest-lockdown-restrictions-coronaphobia-agoraphobia-mental-health-434506>.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2023), 06.02.2023 tarihli meta veriler. Erişim adresi: <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?locale=tr>.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2011). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. Detay Yayıncılık: Ankara.
- Üngüren, E. ve Kaçmaz, Y. Y. (2022). Does COVID-19 pandemic trigger career anxiety in tourism students? Exploring the role of psychological resilience. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Education*, 30, 100369. <https://doi.org/10.1016/j.jhlste.2022.100369>
- Wang, Y., Di, Y., Ye, J. ve Wei, W. (2021). Study on the public psychological states and its related factors during the outbreak of coronavirus disease 2019 (COVID-19) in some regions of China. *Psychology, Health and Medicine*, 26(1), 13-22.
- Wathelet, M. Duhem, Vavia, S., Baubet, S., Habran, T., Veerapa, E., Debien, E.C., Molenda, S., Molenda, M., Grandgenèvre, P., Notredame, C.E. ve D'Hondt, F. (2020). Factors associated with mental health disorders among university students in France Confined during the COVID-19 pandemic. *JAMA Network*, 3(10), 10.1001/jamanetworkopen.2020.25591
- Willich, J., Buck, D., Heine, C. ve Sommer, D. (2011). Studienanfänger im wintersemester 2009/10: Wege zum studium, studien- und hochschulwahl, situation bei studienbeginn [First-year students in the winter semester 2009/10: Avenues to study, choice of field of study and university, situation when starting to study]. Hannover: HIS Hochschul-Informationen-System GmbH.
- Wuhan Municipal Health Commission (2019). Report of clustering pneumonia of unknown etiology in Wuhan City. Wuhan, China: Wuhan Municipal Health Commission. <http://en.nhc.gov.cn/DailyBriefing.html> adresinden 30 Ocak 2020 tarihinde alınmıştır.
- Xiong, J. O. Lipsitz, F. Nasri, L.M.W. Lui, H. Gill, ..., R.S. McIntyre (2020). Impact of COVID-19 pandemic on mental health in the general population: A systematic review *Journal of Affective Disorders*, 277, pp. 55-64
- Yıldırım M, Geçer E, Akgül Ö. (2021), The impacts of vulnerability, perceived risk, and fear on preventive behaviours against COVID-19. *Psychology, health and medicine*. 2021, 26(1):35- 43.
- Zikmund, W. G. (1997). *Business research methods* (5. Baskı). The Dryden Press.